

Bilten broj 7, februar 2022.

Dragi čitaoci,

U ovo doba godine sumiramo postignute rezultate u prethodnoj godini, tako da koristimo priliku da vas obavijestimo o sljedećem dostignućima.

Naš tim je tokom 2021. godine pružio punu podršku korisnicima koji su započeli realizaciju projekata. Tokom decembra 2020. do juna 2021 ugovoreno je 13 projekata.

Kontinuirano smo bili uključeni u proces programiranja PPS SRB-BiH za finansijsku perspektivu 2021-2027. Drugi nacrt Programskega dokumenta predstavljen je na Javnim konsultacijama održanim 19. aprila 2021. Učesnici ovog događaja dali su svoj doprinos ovom značajnom procesu pružajući sugestije za unaprjeđenje ovog dokumenta.

U vezi sa pripremama za Treći poziv za podnošenje prijedloga projekata, održali smo dvije radionice na temu „Priprema prijedloga projekata za Program prekogranične saradnje Srbija-BiH 2014-2020“. Virtuelne radionice održane su 26. i 28. aprila 2021. godine sa ciljem da se upoznaju sa ciljevima, strukturama i prioritetima Programa, kao i ključnim aspektima projektnog ciklusa i razvoja projekta. Potencijalnim aplikantima su dati i praktični savjeti o tome kako da primijene i pripreme matricu logičkog okvira. Radionici je prisustvovalo preko 40 predstavnika državnih i lokalnih institucija, razvojnih agencija i nevladinih organizacija. Svi zainteresovani su imali priliku da dobiju odgovore na pitanja i aktivno učestvuju u diskusiji.

U nadi da će i ova godina biti uspješna i da ćemo ugovoriti nove projekte, obavještavamo vas o aktivnostima na projektima čija je realizacija trenutno u toku.

Pratite naš program i kreirajte

Zajedničke ideje za bolju budućnost!

www.srb-bih.org

www.euzatebe.rs/en/projects/cross-border-cooperation-programme-serbia-and-bosnia-and-herzegovina-2014-2020

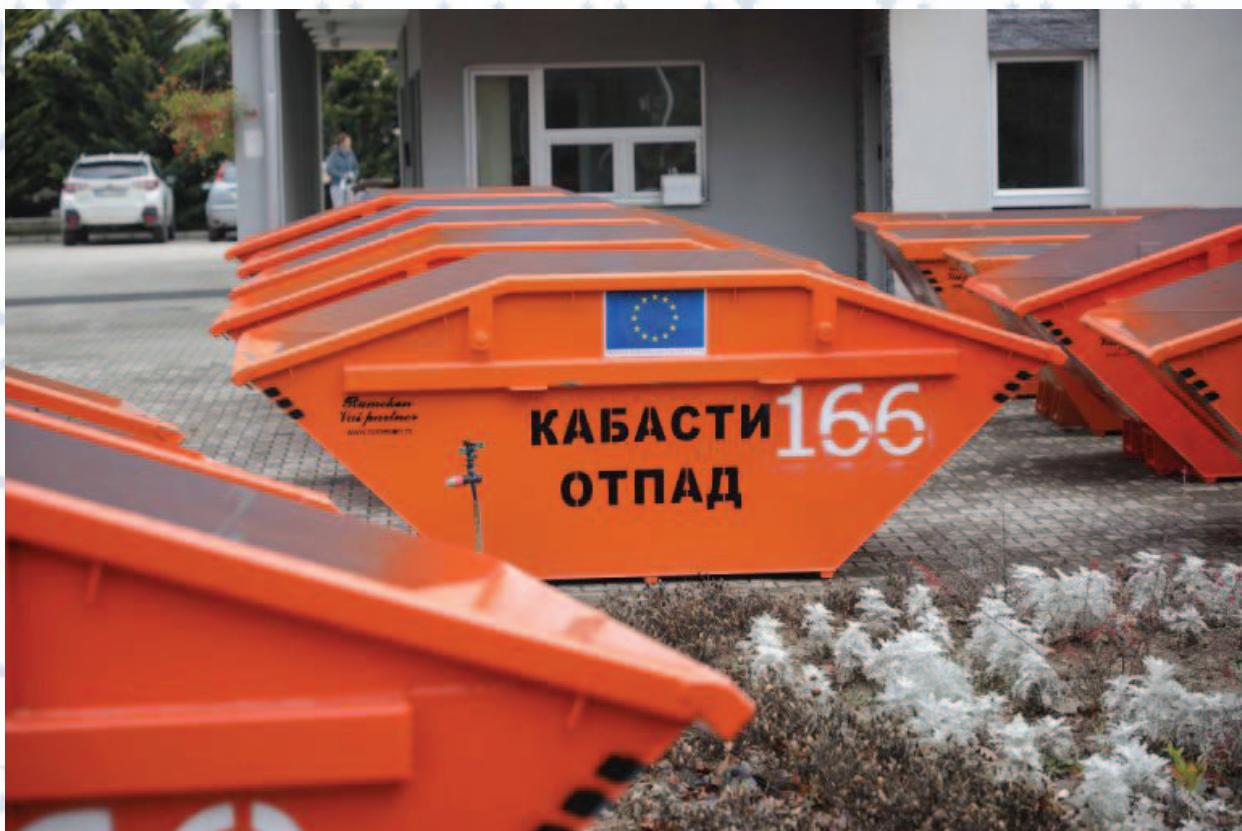
www.facebook.com/ipa.cbc.srbbih

Ovaj program finansira Evropska unija

KABASTO U NARANDŽASTO!

Projekat "Uspostavljanje sistema za održivo upravljanje kabastim otpadom, na teritoriji gradova Užica i Tuzle" se nalazi na polovini svoje realizacije i upravo sada startuje sa novim sistemom prikupljanja kabastog otpada u dva grada. Dosadašnji načini rada nisu davali željene rezultate, a od novog sistema se očekuje da uvede red u ovaj tok komunalnog otpada. Razdvajanje otpada na mjestu nastanka je preduslov svakog organizovanog sistema upravljanja otpadom. Otuda je i izdvajanje kabastog otpada usmjereni ka tom cilju i BWL projekat upravo radi na tom zadatku u dva grada prekograničnog područja.

Momir Milovanović, direktor JKP Duboko iz Užica, preduzeća koje je vodeći partner na BWL projektu naročito ističe zahvalnost prema Evropskoj uniji kao donatoru, jer pomoć koju pruža olakšava upravljanje čvrstim otpadom. "Razdvajanjem kabastog otpada, njegovim drobljenjem i izdvajanjem upotrebljivih sirovina, ostvarujemo višestruke koristi. Sa jedne strane, dobijamo sirovinu koja se može plasirati na tržište reciklaže (metal, plastika, drvo), istovremeno dolazimo do sirovina koje imaju energetsku vrijednost i pogodne su za proizvodnju alternativnih goriva (drvo lošeg kvaliteta, tekstil, guma), da bi naposljetku ostatak deponovali, ali u usitnjrenom stanju, čime se postiže značajno bolje kompresija i racionalnija upotreba deponijskog prostora. Upravo tu leži naša najveća korist i motivacija, jer time štedimo deponijski prostor i produžavamo njegov životni vijek", reči su Momira Milovanovića.

Do sada se kabasti otpad preuzima na dnevnom nivou, bez racionalnog i ekonomski opravdanog plana, uz nemile prizore nereda na javnim površinama. Sa novim sistemom teži se optimizaciji, kako tehničkih, tako i ljudskih i finansijskih kapaciteta komunalnog sektora dva grada. Tome treba da doprinesu unaprijed određene lokacije, kao i definisani termini u kojima će se kontejneri postavljati i prazniti. Kontejneri su narandžaste boje, kako bi se vizuelno odvojili od dosadašnje komunalne opreme, ali i da bi se omogućila lakša komunikacija sa javnošću.

Zajedničke ideje za bolju budućnost!

**SVAKI ZADNJI VIKEND U MJESECU
BIĆE POSTAVLJENI NARANDŽASTI KONTEJNERI
I ODVOZIĆE SE KABASTI OTPAD**

**Prvi narandžasti vikend
28. - 30.1.2022.**

LOKACIJE U BLIZINI ZGRADA U TUZLI, GDE ĆE SE POSTAVITI NARANDŽASTI KONTEJNERI

NASELJE	ULICA	OPIS LOKACIJE
1 Irac	Krečanska	Bр. 5 f kod mosta Baliljon
2 Irac	Krečanska	Bр. 9 kod 2. stepeništa od Centralnog grijanja
3 Mosnič	Amalije Lebeničnik	Naselje „OAZA“
4 Tušanj	Međe Selimovića	Naselje Stadion
5 Tušanj	Dražđel	MZ Tušanj
6 Slatina	Mirze Hadžimehmedovića	Bр. 4 kod vježdeteke Kobra
7 Jala	Jala	Na ulazu u sokak prema MZ Jala i vatrogasnom
8 Stari Grad	Franjevačka	Kod Elektrotehničkog fakulteta
9 Centar	Musala	Parking zgrade Cipelići
10 Stupine	Maka Dizdara	Između B6 i B7
11 Stupine	Maka Dizdara	B14C
12 Bulevar	Ivana Ribara	Na raskrsnici prema Maloj pijaci
13 Solina	Novo naselje	3. tipski objekat
14 Br. Malta	Arminije Bih	Kod Vojnih lameni posred tipskog objekta
15 Br. Malta	Sabana Zahirovića	Kod Pecare 2
16 Šjenjak	Imeta Mujezinovića	iza B bloka kod Mix Maestra
17 Šjenjak	Imeta Mujezinovića	Između C i E bloka
18 Slavinovići	Izeta Sarajlića	Interex zgrade
19 Slavinovići	Braničica BiH	Veliko postolje kod igralista
20 Slavinovići	Ciglana	Kod tipskog objekta kraj zgrada tzv. M-ovi

BWL Projekat sufinansira Evropska unija u okviru finansijskog instrumenta prethodnog pomoći (IPA II) kroz Program prekogranične saradnje Srbija - Bosna i Hercegovina 2014-2020. Ugovor za sufinansiranje sredstvima Evropske unije potpisani je sa Ministarstvom finansa Republike Srbije - Sektorom za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava Evropske unije.

“Biće sjajno kada se svi naviknemo na novi način rada i kada više ne budemo gledali kabasti otpad svuda okolo. Ulice će nam biti čistije, a čitava naselja ljestva za život. Za nas koji vodimo mjesne zajednice, biće to jedna briga manje, jer nećemo više morati da zovemo JKP da ukloni otpad koji se pojavio preko noći,” smatra Sadija Mašić iz MZ Gornja Tuzla.

BWL projekat je treći u nizu projekata koji zajednički sprovode organizacije iz Užica i Tuzle, u okviru Programa prekogranične saradnje Srbija - Bosna i Hercegovina, i upravo se naslanja na rezultate i postignuća prethodnih projekata. Na ovakav način se postiže pun efekat sprovedenih aktivnosti i povećavaju se šanse za njihovu održivost.

Zajedničke ideje za bolju budućnost!

Osnaživanje osjetljivih grupa

Dugogodišnja iskustva u oblasti obrazovanja odraslih, socijalne zaštite, rada sa osobama sa invaliditetom i socijalnog preduzetništva dovela su do partnerstva između Caritas-a, ProRehe, Socijalno – edukativnog centra i opštine Bogatić. Partneri su na projektu pod nazivom „Poboljšanje zapošljivosti ljudi iz osjetljivih grupa pružanjem novih znanja i vještina“.

društvenih grupa, ali i cijelokupnog društva. Poboljšanje kompetencija osoba iz osjetljivih kategorija, kroz neformalno obrazovanje i edukacije, predstavlja povećanje njihove prepoznatljivosti u društvu i konkurentnosti na tržištu rada.

U cilju boljeg povezivanja partneri su potpisali sporazum i organizovali tri prekogranična sastanka, kroz koje je Caritas Šabac, koji ima dugogodišnje iskusto u sprovođenju projekata koje finansira Evropska unija, nesebično preneo svoja iskustva partnerima.

Asistent na projektu, Milica Dukan, ističe značaj projekta koji se ogleda u primjeni praktičnih i održivih pristupa ostvarivanju koristi marginalizovanih i socijalno ugroženih

Uskoro je u planu izrada programa obuke i priprema za selekciju kandidata. Projekat „Poboljšanje zapošljivosti ljudi iz osjetljivih grupa pružanjem novih znanja i vještina“ ne osnažuje samo korisnike već i lokalne zajednice.

Zajedničke ideje za bolju budućnost!

Uspješno se unaprjeđuje sistem zaštite od požara u Bajinoj Bašti i Rogatici

Unapređenje sistema zaštite od požara u prekograničnom području BiH i Srbije, inicirano istoimenim projektom realizuje se po predviđenom planu aktivnosti. Sprovedene su obuke, nabavljena oprema, izrađen plan zaštite od požara, a najviše je urađeno na polju jačanja kapaciteta stručnog osoblja.

kapaciteta. Svemu tome su prethodile dvije obuke u 2021. godini, kojima su prisustvovali predstavnici šumskih gazdinstava, teritorijalnih vatrogasnih jedinica iz Rogatice i Bajine Bašte kao i predstavnici Nacionalnog parka Tara.

Nenad Ujić, zaposleni u Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici Rogatica istakao je veću spremnost svoje jedinice u djelovanju pri požarima, kao i pri izvlačenju povrijeđenih. Pohvalio se i novim izgledom svoje jedinice.

„Oprema za spašavanje sa visine je za nas nešto novo, do sad nismo imali nikakav kontakt sa takvom vrstom opreme, bili smo potpuno nespremni za ovakav tip intervencija. Ova oprema zahtijeva dosta rada i vježbe, da bi mogli kvalitetno da odgovorimo zahtjevima koji se postavljaju ispred nas, a tiču se spašavanja sa visine i dubine“ zadovoljno govorи Ujić u svoje i u ime svojih kolega.

Marko Tomić, koordinator projekta naglašava efikasnost i značaj obavljenih obuka: „Učesnici su obučeni da primijene način komunikacije i koordinacije prilikom dojave šumskog požara, Upoznati su i sa mjerama prevencije koje mogu značajno da umanje pojavljivanje šumskog požara, kao i sa procedurama reagovanja kada se šumski požar javi na granici između Srbije i BiH“.

Nadamo se da će mjere prevencije i sistem zaštite uspostavljene ovim projektom u velikoj mjeri smanjiti požare i sačuvati šume u pograničnom području Srbije i Bosne i Hercegovine.

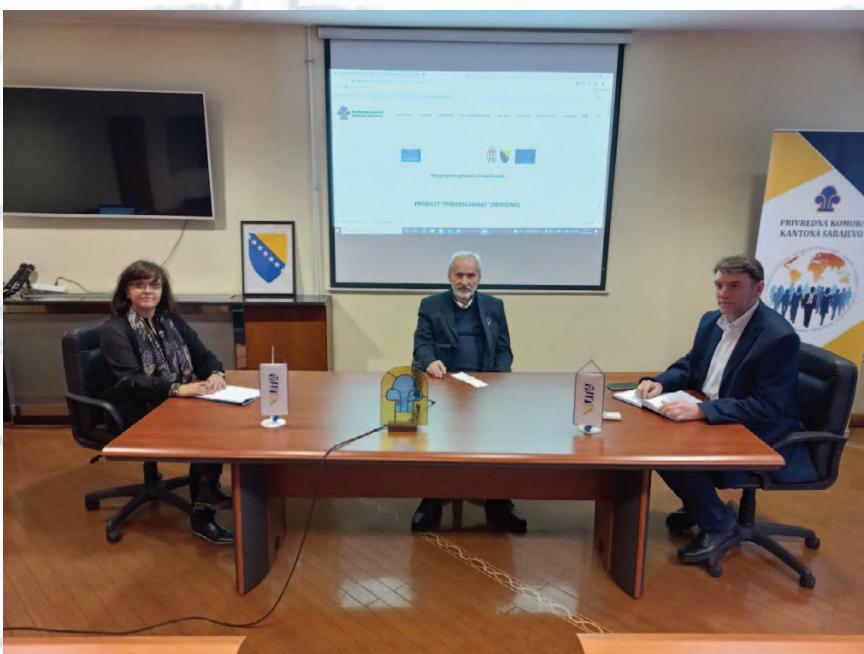
Posebno treba istaći značaj uspostavljene koordinacije i saradnje u prekograničnom području Srbije i BiH u vezi sa sistemom upravljanja hitnim intervencijama u slučaju požara. Rogatica se kao i Bajina Bašta može pohvaliti ojačanim ljudskim kapacitetima, ali i time da su otišli korak dalje u nadogradnji tehničkih

Premošćavanje

Unaprjeđenje turističkih usluga u prekograničnom regionu Srbije i Bosne i Hercegovine očekuje se kroz realizaciju projekta "Premošćavanje".

Projektne aktivnosti prezentovane su predstavnicima grada Užica i tom prilikom obezbiđena je podrška za dalju realizaciju. Projekat je predstavljen i predstavnicima Udruženja turističkih agencija Bosne i Hercegovine i Turističke organizacije Zlatiborskog okruga. Uz podršku Nacionalne službe za zapošljavanje filijala Užice održani su sastanci sa predstavnicima nezaposlenih žena.

Koordinator projekta, Darko Vujović, direktor Centra za privredni razvoj Privredne komore Kantona Sarajevo i Zoran Bibanović, predsednik Udruženja turističkih agencija BIH razmotrili su mogućnosti animiranja i uključivanja jednog broja turističkih agencija iz Kantona Sarajevo u pojedine projektne aktivnosti.

Zajedničke ideje za bolju budućnost!

Unaprijeđeni kapaciteti za upravljanje otpadom

Povećanje efikasnosti javnih usluga i praksi u vezi sa čvrstim otpadom i upravljanjem otpadnim vodama kroz zajedničke inicijative sprovodi se kroz projekt Unaprjeđenje kapaciteta javnih službi u oblasti upravljanja otpadom u prekograničnom regionu.

Projekat poboljšava održivo planiranje zaštite životne sredine i promociju biodiverziteta.

Izgradnja kapaciteta javnih službi za upravljanje otpadom i otpadnim vodama kroz stručne seminare, razmjenu informacija na okruglim stolovima i radionicama, i saradnja sa građanima i nevladinim organizacijama nalaze se u fokusu projekta. Potpisana je i Protokol o saradnji između Pokrajinskog sekretarijata za urbanizam i zaštitu životne sredine iz AP Vojvodine i Ministarstva

za prostorno planiranje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske iz Banja Luke sa ciljem uspostavljanja dugoročne saradnje u oblasti planiranja i sprovođenja politike zaštite životne sredine na projektном području i šire.

Pomoćnica ministra u Ministarstvu za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske Svetlana Radusin, izjavila je da je projekat od izuzetnog značaja za region i da će omogućiti jačanje institucija u javnom sektoru.

Do sada su u okviru projekta održani stručni seminari, radionice, obuka za ekološke inspektore, a nabavljena je i nova oprema. U narednom periodu planirano je sprovođenje laboratorijskih analiza otpadnih voda i međulaboratorijska razmjena rezultata i iskustava sa novom opremom. Slijedi potpisivanje Protokola o saradnji između laboratorijskih partnera u projektu, kao i Protokol o saradnji između Inspektorata Republike Srpske i Pokrajinskog sekretarijata za urbanizam i zaštitu životne sredine.

Formiran Savjet za spovođenje zajedničkih hitnih intervencija u prekograničnom području Tuzle Sremske Mitrovice

Projekat "Jačanje kapaciteta institucija za zaštitu i spašavanje (CoPRIS)" počeo je sa implementacijom početkom aprila prošle godine.

Projektni partneri formirali su Savjet za implementaciju projekta, čija je uloga uspostavljanje saradnje između članova projektnog tima i svih učesnika u projektu, radi rješavanja eventualnih problema tokom i nakon realizacije projekta. To se posebno odnosi na krizne situacije, prirodne nesreće ili nesreće koje nastaju ljudskim djelovanjem, a koje bi mogle zahtijevati zajedničku hitnu intervenciju u prekograničnom području Tuzle i Sremske Mitrovice.

Članovi Savjeta su potpisali Memorandum o razumijevanju, kojim je definisan okvir funkcionisanja Savjeta za implementaciju projekta CoPRIS.

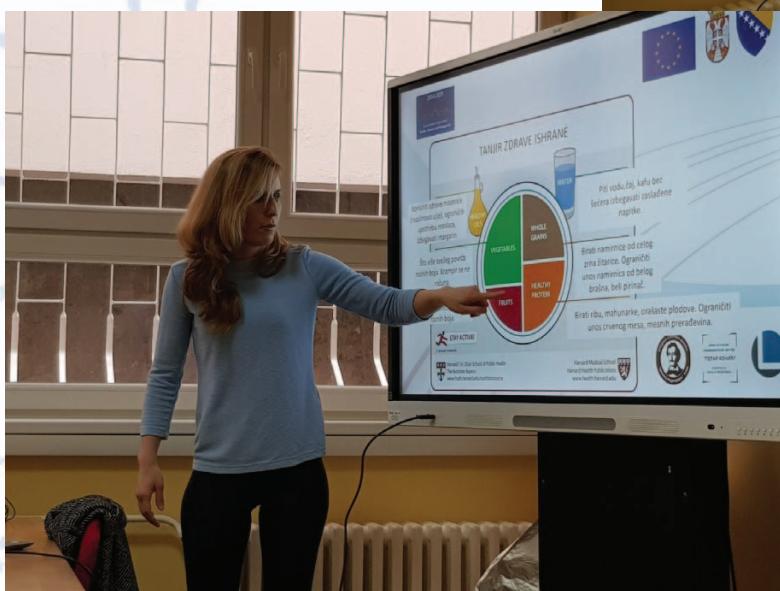
U toku je uspostављање prekograničnog Multidisciplinarnog mobilnog tima. Ovaj tim će biti sačinjen od predstavnika različitih institucija zaštite i spašavanja iz prekograničnog područja. Svrha tima je da izradi zajednički akcioni plan za pripravnost i odgovor na prirodne i ljudski izazvane katastrofe.

Zajedničke ideje za bolju budućnost!

Preko gastronomskih proizvoda do zapošljavanja

Projekat "Zdravi i sigurni gastronomski proizvodi kao potencijal za zapošljavanje" u fokus stavlja mlade od 15 do 24 godine, koji kroz sticanje novih znanja i iskustava o zdravoj ishrani treba da postanu konkurentniji na tržištu rada.

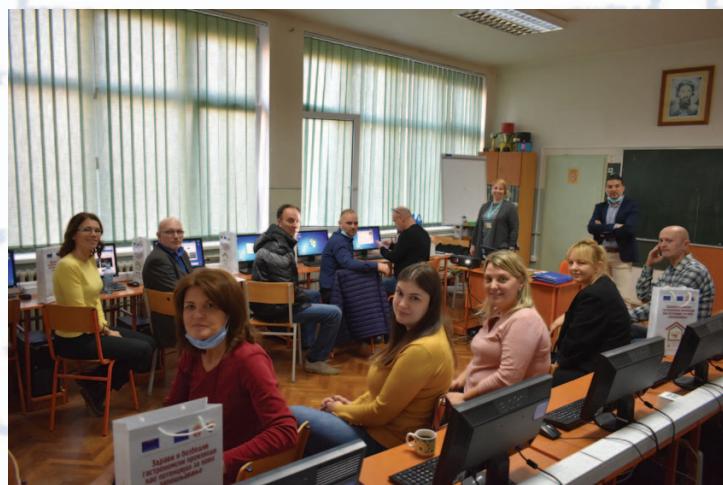
Cilj projekta je da stvori bolju perspektivu za mlade kuvare kroz kreiranje nutritivnih programa i programa zdrave hrane bez alergena. Ključne aktivnosti projekta obuhvataju opremanje kuhinja u okviru pokretanja socijalnih preduzeća, razvoj novih, zdravih gastronomskih proizvoda, priprema obuka za profesore, mlade i roditelje.

Menadžer projekta Jovan Jovanović tvrdi da će pristup usvojen kroz obuke omogućiti veći stepen kvaliteta školovanja, što je garant lakšeg pronalaženja posla u struci.

O značaju projekta govorila je i profesorka Srednje stručne škole "Branko Radičević" iz Rume i naglasak stavila na neophodnost praćenja savremenih trendova i tržišnih potreba. Sve navedeno omogućiće da se mladi pripreme za poslovne izazove koji ih očekuju nakon završetka školovanja.

Svi zajedno se nadamo da ćemo zaista svjedočiti kako zdravi i bezbijedni gastronomski proizvodi mogu biti ozbiljan potencijal prilikom budućih zapošljavanja mladih kadrova u prekograničnom području.

Zajedničke ideje za bolju budućnost!

Obrazovanje generacije bez otpada

Iz dana u dan ljudi su pod stresom zbog vesti o zagađenju životne sredine i uglavnom se osećaju obeshrabreno u takvoj atmosferi. Uprkos tome, većina stanovništva nastavlja da zanemaruje svoju naviku prekomerne potrošnje u svakodnevnim aktivnostima. Zajedno sa pristupom cirkularne ekonomije, novi talas održivosti je zakucao na naša vrata, predstavljajući se kao - koncept nula otpada!

Na konferenciji „Brojimo do nula – Opština sa nula“ koja je održana krajem decembra 2021. godine, Sandra Kamberović, regionalni pravni stručnjak za pitanja cirkularne ekonomije i zaštite životne sredine tokom svog izlaganja istakla je: "Cirkularna ekonomija je razvojna šansa za zemlje regiona Balkana. BiH i Srbija su na samom početku ove suštinske tranzicije. Ključno je da društvo

usvoji narativ Evropskog zelenog dogovora usvojenog kroz Sofijsku deklaraciju. Potrebno je da razumemo vrednost očuvanja prirodnih resursa i prepoznamo ekonomsku korist prelaska na cirkularnu/zelenu ekonomiju, kao i mogućnosti novih ekonomskih modela privrede. Kroz pravne instrumente koji propagiraju cirkularnu ekonomiju mogu se propisati mehanizmi za zadržavanje postojećih resursa u opticaju i zahtjevi za kreiranje novog koncepta upravljanja otpadom. Pažnju treba usmjeriti i na društveni (ekonomski) napredak sa fokusom da se osnaže i podrže industrijski sektori za investicije u inovativan način poslovanja, kako bi privredni subjekti bili konkurentni na tržištu. Tranzicija će

biti uspješna, ako bude imala minimalne negativne posljedice po ekonomiju. Svi ključni akteri tranzicije će doprineti ovom uspehu ako se aktivnosti sprovode sinhronizovano i partnerski. Potrebno je iskoristiti priliku za nove investicije u čiste tehnologije i omogućiti regionalnu saradnju u kontekstu cirkularne/zelene ekonomije".

Prihvatanje pristupa bez otpada znači sagledavanje svake oblasti svakodnevnog života i razmatranje da li postoji način pristupa sa više štedljivosti u potrošnji.

Zero Waste je postao novi stil života za mlađe generacije i još uvek je u rastu. Svaki korak pojedinca može biti mali, ali kombinovane inicijative mogu postići ogroman uticaj.

Zajedničke ideje za bolju budućnost!

Bilten broj 7, februar 2022.

O nama

IPA Program prekogranične saradnje Srbija-Bosna i Hercegovina 2014-2020 realizuje se u okviru Instrumenta pretpriistupne pomoći (IPA II).

Obje države zajedničkim snagama sprovode Program. Ministarstvo za evropske integracije Republike Srbije i Direkcija za evropske integracije Bosne i Hercegovine zaduženi su za koordinaciju Programa i nazivamo ih Operativne strukture. Ministarstvo finansija Republike Srbije, Odeljenje za ugovaranje i finansiranje Programa iz sredstava Evropske unije (CFCU) odgovorno je za sve ugovore kao Ugovorno tijelo (CA). Program se sprovodi uz pomoć Zajedničkog tehničkog sekretarijata (JTS).

Ukupni budžet Programa za period 2014-2020 iznosi 14.000.000 EUR, dok je očekivano sufinansiranje korisnika 2.223.529,41 EUR.

Do sada je u okviru Programa, od njegovog osnivanja 2007. godine ugovoren 62 projekata, ukupne vrijednosti od 19,50 miliona eura.

Pratite naš program i kreirajte

Zajedničke ideje za bolju budućnost!

www.srb-bih.org

www.euzatebe.rs/en/projects/cross-border-cooperation-programme-serbia-and-bosnia-and-herzegovina-2014-2020

www.facebook.com/ipa.cbc.srbbih

Ovaj bilten je proizведен uz finansijsku podršku Evropske unije

Sadržaj biltena je isključiva odgovornost operativnih struktura uključenih u implementaciju IPA Programa prekogranične saradnje Srbija-Bosna i Hercegovina 2014-2020, te ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije.